DAILY
# اراده
د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال پنجم شماره سوم
شماره مسلسل ۸۸۴
دوشنبه ۳۰ عقرب ۱۳۸۴ هـ ش
۱۹ شوال المکرم ۱۴۲۶ هـ ق
21 November, 2005

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

# انجینیر هندی ربوده شد

مقامات امنیتی در کشور از ربوده شدن یک تبعه هندی با دو نفر از محافظان افغان و یک دریور، در ولایت نیمروز در جنوب غرب کشور خبر داده اند.

یوسف استانیزی، سخنگوی وزارت داخله گفت که این افراد روز شنبه؛ ۱۹ نوامبر، از سوی گروهی از مردان مسلح در منطقه ای موسوم به "پشته حسن" در ولایت نیمروز ربوده شدند.

او گفت تبعه هندی، از جمله انجینیران سرک سازی در این ولایت است.

سخنگوی گروه طالبان در تماس تیلفونی به خبرگزاری رویتر فرانسه، مسئولیت این آدم ربایی را به عهده گرفته است اما مسئولان وزارت داخله می گویند که تحقیقات آنان در زمینه تثبیت هویت آدم ربایان هنوز ادامه دارد.

آقای استانیزی گفت که آنان در حال حاضر نمی توانند تایید کنند که طالبان مسئول این واقعه باشند.

مقامات امنیتی در ولایت نیمروز نیز عملیات جستجو را در این ولایت آغاز کرده اند.

این اولین مورد آدم ربایی ظرف چند ماه گذشته در کشور است.

پیش از این در چندین مورد، کارمندان سازمان ملل متحد و موسسات امدادرسانی و سرکسازی، در مناطق مختلف کشور ربوده شده بودند. گروه طالبان که بیشتر این چنین حملات به آنان نسبت داده می شود، تا حالا به ندرت مسئولیت این آدم ربایی ها را به عهده گرفته اند.

## په بدخشان کې د محصلینو اعتصاب مات شو

د بدخشان ولایت د ښوونې او روزنې د پوهنځي محصلانو د دوه ورځنی اعتصاب مات کړ د محصلانو د خپل پوهنځي په مسولینو یو شمیر شرایط اینبی وو چې له املې یې دوه ورځی دنه خوړلو عصاب وکړ اړوندو مسولینو د محصلانو پر ستونزو هغوی سره خبری کړی او دهغوی شرایط یې منلي دي د بدخشان ولایت پوهنتون د ښوونې او روزنې محصلانو ویلي چې له یولسو میاشتو راهیسی یې ستونزې لرلی او زیاته کړې یې ده چې ددوی ستونزې به اواری کړي او بیا په اعتصاب کولو ته اړ نشي.

## په کندز کې د مخدره مـــوادو نیـــول

د کندز ولایت د امنیې قوماندانۍ د مخدره موادو سره د مبارزې آمریت د یو خبر ځای د خبر له مخې وړل کیږي چې تیره شپه د کندز بنار د دریمی ناحیی د یو اوسیدونکی خان محمد له کوره یو سل او پنځو کیلو کرامه هیروئین کشف او تر لاسه شوي دي دغه موضوع د امنیه قوماندانۍ اړوند یو مامور تائیدوي او وایي چې دا یو سلو پنځوس کیلو گرامه هیروئین مونږ د خان آباد ولسوالۍ د امنیې قوماندان په همکاري د کندز ولایت د دریمې ناحیې د خان محمد له کوره نیولی او د هغیت په وړاندې د امنیې قوماندانۍ ته وړل شوی دی.

دغه کشف په اړوند دوه وړونه خالد او نور محمد نیول شوی او فعلاً دغه قوماندانۍ په توقیف کې دی وړل کیږي چې دغو موادو په کشف کې د خان آباد ولسوالۍ د امنیه قوماندانۍ معلوماتو ډیره مرسته کړی د یادولو وړ ده چې دا په تیرو دریو میاشتو کې دوهم ځل دی چې دکندز ولایت د امنیې قوماندانۍ منسوبین دغسې موادو په کشف بریالي کېږي.

## د ملګرو ملتونو د اداري نوی کمیشنر کابل ته راځي

په هیواد کې د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د اداري چارواکي وایي چې دغې اداري نوی کمیشنر انتونیو گوترس به در راسته شوو کډوالو د حالت د څیړنې او له دولتي چارواکو سره د لیدنې په موخه د راتلونکي سه شنبې په ورځ کې له کابل څخه لیدنه وکړي په کابل کې د کډوالو لپاره د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنری یا UNHCR ویاند احمد نادر فرهاد پرون وویل تمه ده چې نومورې به دغې دوه ورځنی لیدنې په ترڅ کې د کابینې د یو شمیر غړو تر څنګ له ولسمشر حامد کرزی سره هم وګوري احمد نادر فرهاد زیاته کړه چې نومورې به د افغان چارواکو سره د لیدنې په مهال په خپله خوښه د کډوالو دبیرته ستنیدو او همدا راز په هیواد کې د راستانه شوو کډوالو د بیرته میشتیدو په مسایلو خبری وکړی نومورې زیاته کړه چې دغه کمیشنر به په کابل کې له افغان چارواکو سره له خبرو وروسته پاکستان او ایران ته هم سفر وکړي.

## سرمقاله

### حسابدهی نباید به معنای اغفال مردم باشد!

رابطهء حسابگیری وحسابدهی به همان اندازه الزامی ودربردارندهء معقولیت است که رابطه حکومت ومردم را بالعکس. منطق معین خویش را دارا میباشد.

گزارشدهی وحسابدهی ازسوی حکومت های پیشین معمولاً دربتهء فراموشی قرارداشته واگر گاهی صورت گرفته است، آنهم درشرایط خاص ودرحد تشریفات وبه درخواست قوهء مقننه و شورای ملی وقت بوده است، درغیر آن حکومت ها همواره ازین وظیفه ومکلفیت اصلی خویش طفره رفته وبه بهانه های گوناگون شانه خالی کرده اند.

درحالیکه هر حکومت مکلف وموظف است که ازکارهای کرده ونکرده، فعالیتهای انجام شد، موانع، دشواریها ونارسایی های کارخویش مردم را آگاهی بخشد، زیرا این امر ازیک سیستم دولتی منظم ناشی میشود که با تأسف حکومت ما فاقد آنست.

اداره های موقت، انتقالی وانتخابی با دریغ ودرد بعد از چهار سال درنبود پارلمان هرگز حاضر نشدند، حقایق را طوریکه لازمست به اطلاع مردم برسانند، آنچه راهم که مردم میدانند، به دلیل آزادی مطبوعات وکثرت وتنوع رسانه های خبری وتبلیغاتی است که گاهی درکاربرخی ازوزارتها وزیران مبالغه هایی نیز صورت گرفته است.

واما حسابدهی موجود، باری یکماه پیش درجلسه وزراء تصویب شد، اما آقایان وزیران به آن ترتیب اثر ندادند، این بار بعد از صدور فرمان مقام رئیس جمهور، وزارتها درحالی به گزارشدهی کار خود میپردازندکه تا دوسه هفتهء دیگر شورای ملی نخستین اجلاس خویش را برگزار میکند.

ازسوی دیگر تا آنجا که دیده وشنیده میشود، آقایان وزرای کابینه به برخی از کارهای انجام شده اشاره میکنند، درحالیکه دراکثر بخشها ازجمله سیاستهای وعده داده شدهء دولت چشم پوشانه میگذرند وازکارهای بزرگی که یک وزارت بایستی درطول چهار سال انجام میداد، وازپولهای هنگفتی که به مصرف رسانیده اند، هرگز سخنی به میان نمیآید.

همچنان از نسپردن کار به اهل کار، ازشدت فساد اداره، ازارتشای گسترده، ازخویشخوریهای دسته جمعی، ازاعمال سیاستهای غیر ملی در وزارتها، ازحیف ومیل دارایی های عامه ودولتی در ادارات، ازتقرر اشخاص غیر مسلکی وازوجود انبوهی ازمشاوران ناکاره دریک وزارتخانه، ازنبود یک مدیریت سالم دراکثر ادارات دولتی ازخریداریهای بی رویه وازچور وچپاولهای بی پرسان معموله، از قانون شکنی وبی بازخواستی آمران مافوق وکارشکنی مامورین ما تحت، همینگونه از پروژه های ناتمام وکارهای انجام ناشدهء فراوانی که نتیجه وثمرهء همه آنها نارضایتی عمومی را درکشور به بار آورده است، واعتماد مردم را نسبت به رهبری دولت دچار تردید وسردرگمی ساخته است، هرگز سخنی نمیشنویم.

لازمست آقایان وزیر به ارزیابی جهات منفی کار خویش بپردازند، بدون آنکه مانند برخی از مقامات گناه رشوت وفساد واینهمه نابه سامانی ها را بگردن مردم حواله کنند وخود را بری الذمه بدانند.

اگر گزارشدهی صرف به یاد کرد چند تاکار ساده وعادی وروتین یک وزارت خلاصه شود، این امر به معنای آنست که بازهم ملت را آگاهانه وعامدانه اغفال کرده ایم! واین جفای بزرگ و غیر قابل بخشش است!

## یو جهادي قوماندان خپله وسله دایك ته وسپارله

د ننګرهار په ولایت کې یو پخوانی قوماندان حاجي کمال الدین خپله یو شمیر وسله په سیمه کې د وسلو د راټولو مسولینو. یا د دایك. ته وسپارله د ننګرهار والي ګل آغا شیرزوی د نومورې دغه عمل ستایلی او په ورته تولو وسله والویي غړو کړی چې خپلی وسلی دولت ته وسپاري خبر زیاتوي چې په دي وسلو کې پنځه میله زیکویك یو پنځه او یا ملي متري توپ. یو میل بی ام یو. پنځوس صندوقه ګولی د توپ څلور سوه مرمی. څلور سوه صندوقه د هاوان مرمی او نور مهمات شامل دي د وسلو د راټولولو دوهم پړاو څه کم دوه میاشتی مخکې پیل شوی او په پام کې ده چې دا لړی به یو کال دوام وکړي.

## د دریافت جسد

جسد یک مرد دیروز از مربوطات حوزه چهارم امنیتی بدست آمد، گفته میشود که این جسد دربره کی شهر آرا پیدا شده است، به گفته آمر حوزه چهارم امنیتی پولیس شهر کابل ساعت شش ونیم صبح دیروز اهالی منطقه بره کی ازپیدا شدن این جسد به حوزه مربوطه خبردادند هویت این شخص معلوم نیست اما جهت معلومات بیشتر به طب عدلی انتقال گردیده وبه گفته نامبرده درجسد علایم ضرب وشتم ویا جرح دیده نمیشود، این درحالیست که روزگذشته درمربوطات حوزه پنجم شهر کابل دختر جوانی که ازاثر لت وکوب کاکایش جانش را از دست داد کشف گردیده که جسد آن به طب عدلی جهت معلومات بیشتر فرستاده شده است.

## د اختلاس په تور نیول

د کنر ولایت د رادیو تلویزیون رئیس زاهد الله زاهد د هغه ولایت دمحکمې په حکم د ولایت امنیتي مسولینو نیولی خبر زیاتوي نومورې د دولتي مالونو داختلاس په تور نیول شوی دی د کنړ والي اسد الله وفا دا خبر تائید کړی او زیاتوي چې د وړوکي اختر په شپو او ورځو کې د نومورې دوسیه بشپړه شوی وه خو له هغې وروسته دوسیه ورکه شوه خبر زیاتوي د تورن دوسیه بیا وخیړل شوه او په نتیجه کې تورن ونیول شو نومورې د پولیسو د څارنې لاندې او په دوسیه یې پلټنې روانې دی.

## افتضاح شیرپور

محمدامین نورستانی رئیس حقوق وزارت دفاع کشور خواستار رسیدگی به قضیه زمین های شیرپور ازجانب دولت شده است، وی درمصاحبه با یک تلویزیون خصوصی گفته است که این زمین ها ملکیت وزارت دفاع ملی میباشد وهیچ کسی حق خرید وفروش آنرا ندارد، وی میگوید این موضوع را درپارلمان و ستره محکمه کشور پیگیری خواهد کرد، زمین های شیرپور دوسال قبل ازسوی شاروالی کابل برای اشخاص وافراد مختلف توزیع و لست مکمل آن از طریق روزنامه اراده بنشر رسیده بود.

# پارلمان آینده افغانستان؛ مجلسی هزار رنگ

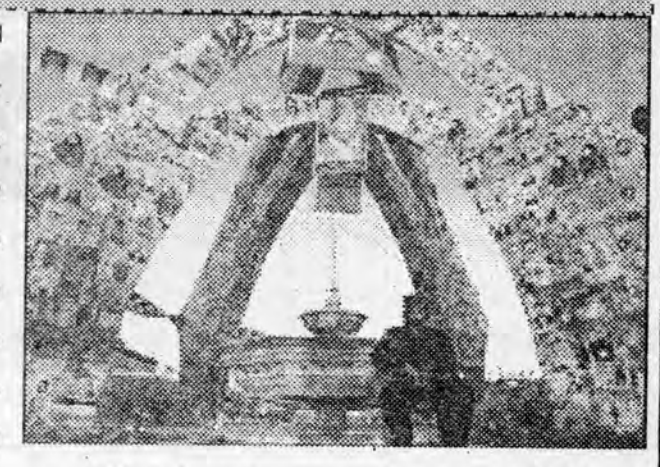

**هفته نامه اکونومیست، چاپ لندن، در تازه ترین شماره خود (جمعه ۲۱ اکتبر)، مقاله ای به چاپ رسانده است با عنوان: 'دموکراسی چند حزبی' که در آن به انتخابات افغانستان و وضعیت پارلمان آینده کشور پرداخته است.**

**انتخابات پارلمانی کشور روز ۱۸ سپتامبر برگزار شد، اما هنوز نتایج نهایی این انتخابات بطور رسمی انتشار نیافته است.**

**به نوشته اکونومیست، در نتایج انتخابات که در مراحل پایانی آن قرار دارد، نشانه هایی از یک 'انقلاب آرام' اگرچه 'ناهمگون' وجود دارد. ولایت ننگرهار در شرق کشور بهترین مثال برای این ادعا است.**

از کشته شدنش معاون رئیس جمهور کشور بود، بیش از یک دهه است که ننگرهار را بین خود تقسیم کرده اند. اما با این وجود، حامیان آنها در ولایت رای نیاورده اند و بجای آنها عده ای که دارای سابقه خوب محلی و مورد احترام هستند، رای آورده اند.

علیرغم اظهارات قبل از انتخابات که زنان در حوزه هایی که کرسیهایی پارلمانی برای زنان در پارلمان تخصیص داده شده، رای خواهند آورد جایگاه سوم در ننگرهار متعلق به یک زن است.

او یکی از مهاجران افغان

است که اخیرا به کشورش بازگشته است.

در صدر جدول انتخاباتی در این حوزه، همانند بسیاری دیگر از مناطق کشور، یک 'تفنگسالار تمام عیار' قرار دارد که گفته می شود که با قاچاقچیان مواد مخدر در ارتباط است و سابقه حقوق بشر وی نیز روشن نیست.

حضرت علی، که قوماندان پولیس ننگرهار بود، توانسته است با تکیه بر جایگاه قومی و قبیله ای خود و پولهای زیادی که خرج کرده است، ۲۰۰۰ رای از نزدیکترین نامزد خود ببیشتر کسب کند.

شاید آنچه مایه شگفتی است شکست افرادیست که در این ولایت از جایگاه خاصی برخوردار هستند.

خانواده حاجی قدیر، که قبل زنان با تکیه بر قدرت خود در تقریباً ۱۳ ولایت از ۳۴ ولایت افغانستان تعدادی از کرسیهای پارلمانی را بخود اختصاص داده اند.

البته در سراسر کشور اینگونه نیست.

در بسیاری از ولایات، افراد پرقدرت محلی با تهدید و یا قول حمایت، توانسته اند رای بیاورند.

اما در عین حال، عده کمی هم توانسته اند با تکیه بر تبلیغات منسجم برای ایجاد تغییرات، رای بیاورند.

در کابل، رمضان بشر دوست وزیر سابق پلان، پس از محمد محقق و یونس قانونی، نفر سوم شده است.

حمله آقای بشر دوست به مجاهدین و انتقاد آشکار وی از سازمانهای غیردولتی و فساد و ریخت و پاشهای آنان، برای رای دهندگان جذاب بوده است.

ملالی جویا که در زمان لویه جرگه قانون اساسی کشور مجاهدین را 'جنایتکار' خواند، بطور کل در ولایت فراه نفر سوم شده است.

البته باید گفت که برخی از نتایج نیز کمی عجیب و غریب است.

در هرات طور مثال یک زن جذاب به نام فوزیه گیلانی که مربی بدن سازی زنان است، رای اول را آورده است.

خانم گیلانی بدون سابقه سیاسی توانسته است یک نامزد بنیادگرا را که از حامیان اسماعیل خان، والی سابق هرات است، پشت سر گذارد.

بر اساس نتایج اولیه آراء کمی بیش از یک سوم اعضای پارلمان از حامیان گروههای مخالف، و کمی کمتر از یک سوم دیگر حامیان دولت و یک سوم هم بدون تعلق خاص سیاسی هستند

# ایا مونږ د مدافعي حالت نه دی غوره کړی

**نابلد**

په هیواد کې د تولو پرونیو جګړه ییزو ناخوالو له تیرولو وروسته پدې بریالی شوو چې د بن د جرګې د پریکړو پر بنسټ مرکزی موقتي اداره جوړه شي ددغې اداري د جوړیدو پیل هیوادوالو ته ددې زیری ورکړ چې په هیواد کې پرونی ناخوالی ختم او هیواد به د قانون او قانونیت په چوکاټ کې د سراسري امن او امنیت خاوند شي له هغه وخت څخه دادی څلور کاله وشول له هماغه وخت څخه په زیات او کم شمیر سره بهرنی ځواکونو د تروریستی عناصرو د ټکولو او په هیواد کې د سراسري امن د راوستلو په خاطر میشت شوی دی بهرنیوسوله ساتو ځواکونو د کار او فعالیت تر څنګ د بیا جوړولو پروګرامونو هم پیل شوی بهرنی موسسې او انجوګانی د هیوادوالو له انتقادونو سره سره په کار بوخت دي مونږ یو څه بریاوی هم تر لاسه کړي دي ولسمشر وټاکل شو او په راتلونکي وخت کې به پارلمان په کار پیل وکړي یوازې د موسسو او انجوګانو له خوا هم ځینې بیا رغاونې له سترګو نشو غورځولی لدی ټولو نسبی بریاوو تر څنګ لیدل کیږي چې د بهرنیو ځواکونو ملي اردو او ملي پولیسو له شته والی سره سره تروریستی عناصر چې په اولو کې په کمین کې وو اوس ان دا چې کله نا کله له چریکي جګړو پرته په مخامخ جګړو کې ونډه اخلي د هری ورځې په تیریدو سره د هغوی چریکي او ښکاره بریدونه زیاتیږي، وژنې کیږي سرونه پریکیږي زمونږ د پارلماني انتخاباتو لپاره له اتو تنو څخه زیات کاندید هیوادوال ووژل شول زمونږ د علماوو د وژنو شمیره له لسو څخه واوښته، ماشومان او تنکي ځوانان تښتول کیږي د بیا رغاونې کارکوونکي وژل کیږي داسې ښکاري چې د تخریبي عناصرو په وړاندې زمونږ دریځ له تیری اوبرید څخه یو ډول د مدافعې بڼه غوره کړی ده.

د تخریبي عناصرو له خوا د راکټونو توغولو ودانیو ته د اورونو اچول او سوځونې ورو ورو د ښار او مرکز په لوری را نږدې کیږي، پدې څلورو کلونو کې لازمه خو دا وه چې باید او باید ددې څلور کلونو په اوږدو کې سراسري امن او امنیت خوندی شوی وای او قانونیت رامنځته شوی وای خو بر خلاف حالات د هری ورځې په تیریدو سره خرابیږي، د خلکو اندیښنې زیاتیږي که له یوې خوا د حالاتو ښه والی د خلکو په هر اړخیزه مرسته سره رامنځته کیدای شي او خلك باید له خپلو امنیتي ځواکونو او ادارو سره په ارتباط کې وی خو وکړای شو سراسری امنیت خوندی کړو له بلی خوا دولت هم وظیفه لري چې له یوې خوا د سراسري امن په رامنځته کولو د قانوني سزاګانو په ورکولو کې او په مخربو عناصرو باندې د قانون د تطبیق په برخه کې ګامونه واخلي او له بلی خوا هغه پوښتنې هم له منځه یوسي چې دولت تر اوسه پورې په دی څلورو کلونو کې ونشوای کړای چې د خلکو همکاری ځانته جلب کړی نو که چیرې شرایط او حالات همداسې روان وی او تخریبی عناصر هم له دفاع څخه د تجاوز په لوری ګامونه واخلي ددی ویره موجوده ده چې زمونږ په هیواد کې به د بیا جوړونې ټولی خواوی سراسري امن او د ژوندانه رامنځته نسبی ارامی او ازادی له ګوابنونو سره مخامخ شي او پدې حالاتو سره به دمرکزي اداری د ودانی خبنتی یوه په بله پسې ونړیږي او مونږ پرون هم له یوه همداسې دردناک حالت څخه ډیری ترخی تجربی لرو نو ځکه خو د هیوادوالو غږ دادی چې باید دولت او نړیوالو ځواکونه له اوسنی حالت څخه ځان وباسی او خلکو ته د یو سو کاله او امنیتي ژوندانه زیری ورکړی.

# اداره او منجمنت!

**عبد اللطیف 'منت یار'**

د افغانستان په خیر په یوه جنګ ځپلي هیواد کې چې دوه نیمی لسیزی یې په فقر، بدبختی خواری او ناداری کې تیری کړي و او هیواد یې په کنډر بدل شوی او خلك یې د پولی تك ته ناست دي اداره او منجمنت یې باید د وخت له غوښتنو سره سم عیار شوی وي.

دغه مهال چې د هیواد د بیا رغاونې او ابادی پروسې ته ددولت پاملرنه را زیاته شوی نو ددې په څنګ کې په کار داده چې د خلکو غوښتنې هم په نظر کې ونیول شي او له سرګردانی نه وژغورل شي تر څو چې له کوم کړاو او درد سر نه پرته ورته د ژوندانه په سر څه ناڅه اسانتیاوی برابری شي همدغه اوس هم چې په اکثره دولتي ارګانونو کې رشوت په چور بدل شوی او په بر اعلی توګه د خلکو جیبونو ته تشیږي او په ړنا ورځې ترینه پیسې چور کیږي که څوك د خپل استحقاق د تر لاسه کولو له پاره دولتي ادارو ته مراجعه کوي نو د استحقاق فورمه یې د ډکولو او خانه پری نه وروسته باید د ملك په امضا ورسیږي بیا اړونده ناحیه یې تصدیق وکړی چې د ښاروالی د علم راوړلو نه وروسته حسابي ارګانو ته راجع کیږي، حسابي ارګانونه یې استحقاق سنجوي او بیا د مرستیال یا رئیس په امضا رسیږي چې له دې وروسته د تخصیصاتو څانګه د دارایي تصدیق کوي او بیا د کنترولرانو په امضا رسیږي د کنترول نه وروسته د تادیانو په څانګه کې د علم د راوستلو نه پس ورته چك لیکي او بیا د چك د ثبت څانګې ته معرفي کیږي چې هغوی ورته جدول ترتیبوي چکونه د رئیس په لاس لیك ښکلی کیږي او بیا بانك ته ځي چې په بانك هم دری څلور ځایه د ثبت کتابونو ته رسیږي او بی وزلی په همدغه کار کې دری څلور ورځې له کاره وځي او بیا دومره پیسی تر لاسه کوي چې هغه یې په ورځنې چارو کې په مصرف رسولی وي د دومره کړاو د سرته رسولو له پاره باید مستحق د زیاتی حوصلی نه کار واخلي او که د چا سره د پزې نه پورته خبره وکړي نو د شوی کار نتیجه به یې په اوبو لاهو کیږي دا ځکه چې د دولت ماموران د خلکو خدمتګاران نه بلکی د خلکو په سر حاکمان دي او انسان دی ته اړ کیږي چې د خپل کار د اجرا له لپاره کاتب ته د مدیر او مامور ته د رئیس خطاب وکړي تر څو په ورځني کار کې یې ستونزې نه وي پیدا شوی.

دلته زمونږ بحث په اداري او منجمنت باندې را څرخیدلی دی خو که چیرې اداره په ربښتیا سره د خلکو په خدمت کې دې نو بیا خو په کار داده چې دغه اوږده لاره هم پسې را لنډه کړي په دې معنی چې استحقاق دې د محاسبی له خوا تثبیت شي او بیا دی کنترول ته واستول شي د کنترول نه دی ورته چك ولیکل شي او د صلاحیت لرونکي امر په لاس لیك دی ښکلی شي او بیا دې د خزانی غړی ورته پیسی په لاس ورکړي تر څو چې د بی نظمی په څنګ کې د مشتریانو د منډو ترړو مخه هم ونیول شي.

ددې په څنګ کې لکه څنګه چې لیدل کیږي نن ورځ د خدای په "فضل" او مرحمت د دولت ټولی اداری څانګې زمونږ په افغاني خوینډو او نجونو باندې ډکی دی چې ددوی دفتر ته په هره ورځ په زرګونو خلك مراجعه کوي او خپلی چاری وربانډې اجراء کوي خو دریغا چې زمونږ په دغه راز خوینډو کې داسې خوینډی هم لیدل کیږي چې د لبشرین، پوډرو او نورو آرایشي چارو په لور خپل زیات تمایلات بنیٰ او دداسې لباس په اغوستلو لاس پوري کوي چې زمونږ د افغانی رسومو تهذیب او عنعناتو سره هیڅ ډول اندول نه شي پیدا کولای ددې لاملـه چې دغه د خپل سري ډرامه سرته رسیدلی وی نو ښه به داوی چې اړونده ارګانونو ددې لپاره د یوه یونیفورم په برابرولو لاس پوري کړی چې د خپل سری نه په څنګ ساتل شوی وی.

که چیرې په دې برخه کې په همدغه راز اقداماتو لاس پوري کیږي نو له شك نه پرته به زمونږ افغاني تهذیب، فرهنګ او کلتور ته هم درناوی شوی وی او هم به ددوی دغه ګران او طلایي وخت د هوس پر اوبو نه وی لاهو شوی.

په دې کار کې تادی څکه په کار ده چې همدغه نن او سبا د پردیو تهذیب زمونږ ګران هیواد ته په لیونی توګه را روان دی که چیرې یې مخه ونه نیول شي نو ډیرې بدې نتیجې به ترینه رامنځته شي او زمونږ افغاني تهذیب به د زیاتوګوابنونو سره هم مخامخ شوی دی.

متصدی صفحه : ناظر

# زندگی در هنر

## کمره های فوری

پس از فروپاشی حکومت طالبان و آزادی دوباره عکاسی در کشور نیاز مردم به عکس های فوری برای پاسپورت و دیگر مدارک اداری چند برابر شد.

بدین ترتیب، عکاسان کابل که در زمان طالبان مشاغل دیگری داشتند دوباره به کار پیشین خود بازگشتند.

از آن زمان نه تنها تعداد دوربین های جعبه ای عکس فوری در چهارراهی صدارت کابل چند برابر شد، بلکه آتلیه (لابراتوار) های عکاسی در خیابانهای حاشیه این چهارراهی نیز دوباره فعال شدند.

اگر چه امروزه دوربین های دیجیتالی جایگزین دوربین های عکاسی فلم دار شده اند، 'عکس فوری' به دلیل ارزانی همچنان بین مردم کشور محبوب تر است.

تکنیک دوربین عکاسان فوری کابل بر خلاف دوربین های دیجیتالی اتوماتیک مدرن به تکنیک اولین دوربینهای ساخته شده در قرن ۱۹ شباهت دارد و کار کردن با آن نیازمند دانش و مهارت در عکاسی است.

**تکنولوژی خانگی شده**

در اواسط قرن ۱۹ میلادی، لوئی ژاک ماند داگر Louis Jacques Mande' Daquerre با استفاده از جعبه سیاه یا تاریکخانه (camera obscure) موفق شد تصویری را روی یک صفحه مسی که لایه ای از نقره داشت، ثبت کند. بدین ترتیب اولین دوربین عکاسی در فرانسه اختراع شد.

نوع تکمیل شده این دوربین بعدها به دوربین عکس فوری مشهور گردید. علیرغم پیشرفت های تکنولوژیک و جایگزین شدن دوربین های دیجیتالی در سالهای اخیر، استفاده از دوربین های جعبه ای عکس فوری همچنان در برخی از کشورهای آسیایی و افریقایی رواج دارد.

عکاسان فوری کشور با ساده ترین امکانات و بهره وری از طبیعت و بدون محاسبات پیچیده، قادر به تهیه ۶ تا ۱۲ عکس در پنج دقیقه هستند. این 'کمره های فوری' از یک صندلی و یک دوربین جعبه ای بزرگ با لنز ثابت تشکیل می شوند. عکاس، با مهارت تشخیص می دهد که با توجه به نور موجود و دیگر عوامل موثر در عکاسی چه مدت نورپردازی لازم است.

عکس ها بدون استفاده از فلم و مستقیماً روی کاغذ Positive فوراً در همان جعبه دوربین عکاسی که بعنوان تاریکخانه استفاده می شود، ظاهر می شوند. نور قرمز لازم توسط سوراخ کوچکی که با طلق قرمز پوشیده شده، تامین می شود.

پس از ظاهر شدن عکس اول، عکس های دیگر به تعداد مورد نظر از روی آن تهیه وبا همان روش ظاهر،

شسته و در نور آفتاب خشک می شوند. بدین ترتیب همه عکس ها مشابه هم در می آیند.

**استاد غدیر و هنرش**

'استاد غدیر' که از حدود ۳۵ سال پیش در کابل پیشه عکاسی دارد، از قدیمی ترین عکاسان فوری کابل است. کسب و کار او پس از فروپاشی حکومت طالبان رونق یافته و اکنون علاوه بر مردان، زنان نیز به او مراجعه می کنند.

او می گوید: 'در زمان طالبان ما فقط اجازه داشتیم عکس های کوچک پاسپورتی بگیریم. وی اضافه می کند: یک روز می گفتند ممنوع است، روز دیگر آنرا آزاد می کردند.'

اما در دو سه سال اخیر، استاد غدیر محدودیتی در انجام کار خود ندارد.

دوربین های عکس فوری کشور در بازار حلبی سازهای کابل ساخته می شوند. نجار سازنده این دوربین ها می گوید: 'کاکایم در زمانهای قدیم یک دوربین از پاکستان آورده بود. او از روی آن دوربینی ساخت و این کار کم کم به شغل او تبدیل شد. من هم این شغل را از او به ارث برده ام. در حال حاضر ما گاهی هفته ای یک دانه، گاهی نیز دریک ماه یک سفارش داریم. ما فقط کارهای نجاری دوربین را می کنیم. عکاسان خود به آن لنز و ابزار لازم دیگر را اضافه می کنند. لنز ها و ابزار بکار برده شده معمولاً روسی هستند.'

**آینده عکاسی فوری**

به نظر می رسد که عکاسان فوری کابل با وجود جذابیت امروزی خویش، در سالهای آتی از نظر اقتصادی با مشکلاتی روبرو خواهند شد که دوام کارآنها را غیر ممکن می سازد. آنها شاید در سالهای آینده به جاذبه ای توریستی تبدیل شوند. همانطورکه در این سالها یکی از افغانهای مقیم ایران با دوربینی مشابه از کوهنوردان شمال تهران عکس

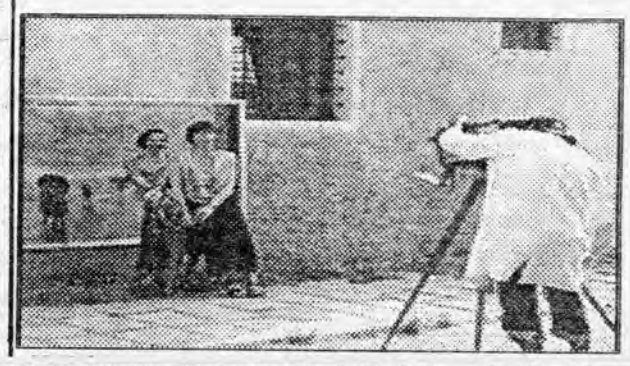

برداری می کند. در روم نیز یوجینیا وارگاس Eugenia Vargas از توریست های این شهر عکسهای یادگاری می گیرد.

فلم پنج دقیقه عکاسی ( Five Minutes Photography ) بازگردانی است از روند عکاسی فوری از یک زن افغان در چهارراهی صدارت کابل که با نشان دادن 'عکاسی مدرن' در خیابانهای اطراف پایان می یابد. این فلم نگاهی است توأم به فقر و کمبودها و تیز هوشی و کارورزی در جامعه کشور. آینه ای است حافظه دار از پنج دقیقه عکاسی در پنج دقیقه

## مروری به کتاب احمد ظاهر چگونه ترور شد؟

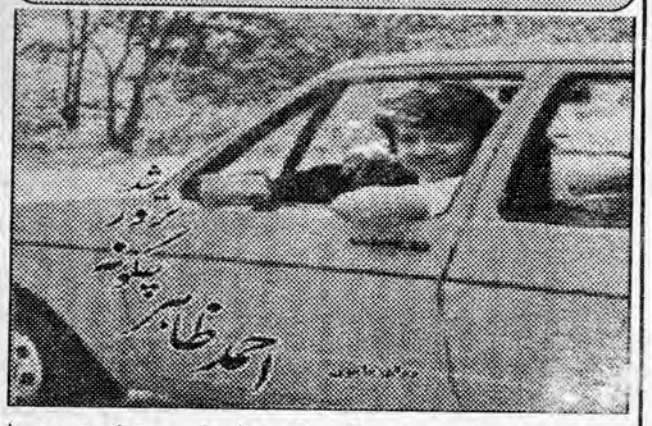

بیست و شش سال پس از مرگ احمد ظاهر، هنرمند و آوازخوان محبوب کشور، چگونگی حادثه ای که منجر به مرگ وی شد، در کتابی که به تازگی در کابل منشتر شده، بررسی شده است.این کتاب به نام احمد ظاهر چگونه ترور شد از نوشته های رزاق مامون، است که در هزار نسخه در کابل چاپ شده است. احمد ظاهر در ۲۴ جوزای سال ۱۳۵۸ خورشیدی، در اثر تصادف موترش در جاده سالنگ، در شمال کابل، جان خود را از دست داد. پس از آن، مطالب زیادی در این مورد از نویسنده های افغان و غیر افغان چاپ شده است، اما آنچه کتاب احمد ظاهر چگونه ترور شد را از این نوشته ها متمایز نشان می دهد، پرداخت داستان گونه این قضیه، ارایه 'شواهد' در مورد آن و همچنین نام بردن از کسانی است که نویسنده آنها را 'عاملان ترور' احمدظاهر می نامد. کتاب این گونه آغاز می شود: 'احمد ظاهر اگر تا حال زنده بود، شقیقه هایش به سفیدی می رفت و بی تردید، عوالم اندوهناک فلسفی یی که در واپسین آهنگهایش راه یافته بود، عمیق تر از دوره ای جوانی بر نگاه هایش رنگ می انداخت؛ اما به عنوان مرد جا افتاده دوران خود، فقط یک سال دیگر انتظار می کشید تا بر قله شصت سالگی پا بگذارد... و پس از این، نویسنده بر اساس یافته های خود به شرح آنچه در بیست و چهارم جوزای سال ۱۳۵۸خورشیدی، روز مرگ احمد ظاهر، در جاده سالنگ اتفاق افتاد پرداخته است.

**'این حرف آخر نیست'**

رزاق مامون، به کتابش به عنوان یک 'اثر تحقیقاتی' نگاه می کند که به باور او، می تواند زمینه را برای به دادگاه کشاندن 'عاملان قتل' احمد ظاهر فراهم کند. او می گوید: 'هدف من از نوشتن این رساله، رساندن اطلاعات در مورد رازهای پس پرده قتل احمد ظاهر به رسانه های خبری و جامعه نویسنده افغانستان است اما بدون شک، این رساله، آخرین اطلاعات در مورد ترور احمد ظاهر نیز نخواهد بود. رزاق مامون نسخه های از این کتاب را به کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و دفتر رییس جمهور افغانستان نیز فرستاده است.آقای مامون در مورد علت پرداختن به چنین موضوعی می گوید: 'زمانی که متوجه می شدم همه از آواز احمد ظاهر لذت می برند و سرودهای این هنرمند در تمامی مناسبت ها و مراسم افغانها نواخته می شود، به این فکر می افتادم که با این همه، هیچ کس در پی مجازات افرادی نیست که صاحب این آواز را از ما گرفته است.' او می گوید: 'من در حقیقت با نوشتن این رساله، حقی را ادا کرده ام که احمد ظاهر بر گردن همه ما دارد.' این نویسنده می گوید که برای تحقیق و نوشتن کتاب **احمد ظاهر چگونه ترور شد** هفت ماه وقت راصرف نمود.احمد ظاهر، در نیم روز از واپسین روزهای بهار سال ۱۳۵۸ خورشیدی، به همراه شماری از دوستان و علاقه مندان آوازش، از کابل به سوی دره سالنگ در حرکت بود که دچار حادثه رانندگی شد.در ناحیه چپراق در پلچک نزدیک به علاقداری سالنگ روستاییانی که احمد ظاهر را می شناختند، جسد بیجانش را یافتند که زخم عمیق بر پیشانی اش داشت.

# تظاهرات تازه آذربایجان هزاران نفر را به جاده ها کشاند

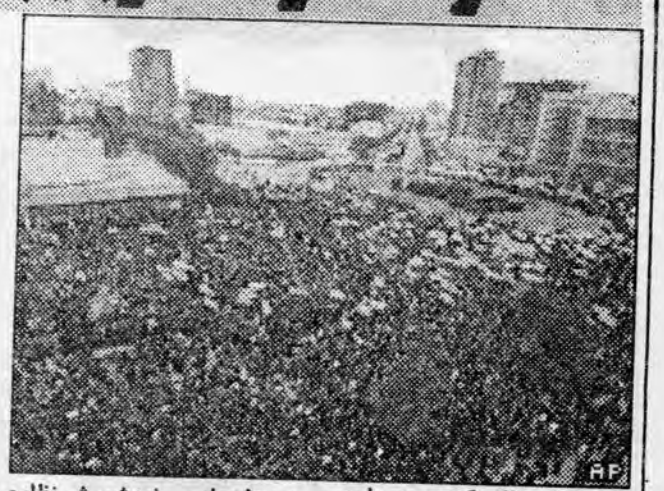

دهها هزار تظاهرکننده به جاده های باکو، پایتخت آذربایجان آمده بودند تا به نتایج و شیوه برگزاری انتخابات پارلمانی این کشور که ششم نوامبر انجام شد، اعتراض کنند.

معترضان می گویند که در آراء تقلب شده است. ناظران بین المللی گفته اند که در این انتخابات، معیارهای دموکراتیک رعایت نشده است.

برخی از تظاهرکنندگان خواستار برپایی تجمعهای اعتراضی مستمر در پایتخت شده اند که تا زمان لغو نتیجه انتخابات ادامه داشته باشد.

صدها پولیس ضدشورش نظاره گر تظاهراتی هستند که بزرگترین تجمع اعتراضی در باکو، تا به دیروز بوده است. دو تجمع پیشین بدون وقوع حادثه ای برگزار شدند.

مقامات دولتی پذیرفته اند که آرای پنج حوزه از ۱۲۵ حوزه انتخابیه را بازشماری کنند و ادعای تقلب در ۱۰ حوزه دیگر را نیز در دست بررسی دارند.

باوجود این، آنها می گویند که هرگونه تغییری بر نتیجه رسمی انتخابات که قرار است بیست و ششم ماه نوامبر اعلام شود، نخواهد داشت.

بیش از سی هزار نفر در تظاهرات باکو حضور داشتند. دست کم بیست هزار نفر در تجمعهای قبلی شرکت داشتند.

تظاهرکنندگان که بسیاری از آنها با الهام از "انقلاب نارنجی" اوکراین، لباسهای نارنجی به تن دارند و پرچمهایی به همین رنگ به دست گرفته اند، خواستار استعفای الهام علی اف، رئیس جمهور آذربایجان هستند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، عیسی قنبر خطاب به جمعیتی که در تظاهرات شرکت داشتند گفت: "ما به سوی هدفمان پیش خواهیم رفت و رژیم را تغییر خواهیم داد."

او گفت: "در این انتخابات، مخالفان به پیروزی رسیدند. مردم، پیروز شدند."

یکی از تظاهرکنندگان پوستری را بر دست داشت که روی آن نوشته بود: "بوش، چرا ساکت مانده ای؟"

بسیاری از معترضان قصد داشتند که در طول شب در جاده ها بمانند اما رهبران مخالف دولت از آنها خواستند که به صورت مسالمت آمیز به خانه هایشان بروند تا از رویارویی با ماموران پولیس که سابقه برخورد خشونت آمیز و ضرب و شتم تظاهرکنندگان را دارند، جلوگیری کنند.

باوجود این، مخالفان هشدار داده اند که پس از انتشار نتایج رسمی انتخابات در هفته آینده، دیگر به محدودیتهایی که دولت برای برپایی تظاهرات وضع کرده است، پایبند نمی مانند.

آزادی تجمعات در آذربایجان محدود است؛ برای برپایی راهپیمایی، مجوز دولت لازم است و تظاهرات نمی تواند بیش از دو ساعت به طول انجامد و یا در مرکز شهر برگزار شود.

مخالفان دولت به محکمه شکایت کرده اند و در انتظار صدور حکم قضایی درباره مشروعیت نتایج انتخابات هستند.

اما به گفته گزارشگر بی بی سی در باکو، دولت آقای علی اف نشانه های چندانی از عقب نشینی و تسلیم بروز نمی دهد.

همچنین برخی از ناظران در آذربایجان بر این باور هستند که مخالفان، فرصتهایشان را برای ایجاد تغییرات جدی از دست داده اند.

احزاب عمده مخالف دولت، ۱۰ کرسی از ۱۲۵ کرسی پارلمان را به دست آورده اند. حزب حاکم "آذربایجان نو" به رهبری الهام علی اف نیمی از کرسی های پارلمان را به دست آورده و بر بسیاری از نمایندگان دیگری نیز که به صورت مستقل یا از طرف احزاب کوچکتر به پارلمان راه یافته اند، نفوذ دارد.

# دیدار روسای جمهوری چین و امریکا

جورج بوش، رییس جمهوری امریکا و هو جینتائو، همتای چینی وی در پکن مذاکراتی داشته اند که محور عمده آن، مسائل تجاری بوده است.

پس این دیدار، هو جینتائو در یک کنفرانس مشترک مطبوعاتی بار دیگر متعهد شد که چین گام هایی در جهت کاهش مازاد عظیم تجاری خود در معاملات با امریکا بردارد.

آقای هو گفت چین به تغییر نرخ واحد پول خود، یوآن، ادامه خواهد داد. به اعتقاد امریکا، در مبادلات تجاری طرفین، ارزش فعلی یوآن امتیازی ناعادلانه به چین می دهد.

مقامات امریکایی می گویند پکن تاکنون به تعهداتش برای تغییراتی در ساختار مالی که ارزش پول این کشور را بیش از پیش بر اساس نرخ بازار تعیین کند، عمل نکرده است.

واشنگتن می گوید نرخ برابری یوان با ارزهای خارجی، پایینتر از ارزش واقعی آن تعیین می شود تا صادرات چین را به قیمت افزایش رکود و بیکاری در سایر نقاط جهان رونق دهد.

آقای بوش علاوه بر مسائل تجاری، در این گفتگوها از چین خواست آزادی های اجتماعی، سیاسی و مذهبی بیشتری به شهروندانش بدهد.

رییس جمهور امریکا بازدیدش از چین را با حضور در مراسم مذهبی یکی از معدود کلیساهای پکن که مورد پذیرش رسمی دولت قرار دارد، آغاز کرد.

کاخ سفید اعلام کرد آقای بوش، که یک مسیحی مومن و معتقد است، قصد داشت تا با این عمل، حمایت خود را از نمودهای مذهبی در چین نشان دهد.

یکی از مقامات بلندپایه دولت امریکا نیز پیشتر گفت آقای بوش در صحبتهای خود با رهبر چین از او خواهد خواست تا به شهروندان چینی فرصتهای بیشتری برای عبادت و بیان آزاد داده شود.

آقای بوش که پس از حضور در اجلاسی در کوریای جنوبی وارد پکن شد، در کشور خود به دلیل سیاست دولتش در قبال چین تحت فشار قرار دارد.

پیش از آغاز گفتگوها، یکی از مقامات امریکایی گفته بود که چین قرار است هفتاد هواپیمای بوئینگ خریداری کند. وی این امر را نشانه ای از کارآیی سیاستهای دولت بوش محسوب کرد.

تحلیلگران می گویند خرید این طیارات ممکن است اقدامی برای تسکین نارضایتی امریکا درباره مازاد تجاری چین در تراز معاملات دو کشور باشد. بر اساس برآوردها این مازاد تجاری تا پایان امسال به ۲۰۰ میلیارد دالر می رسد.

در حالی که گروه های صاحب نفوذ تجاری در امریکا از تاثیر واردات ارزان قیمت چینی بر تولیدات امریکایی خشمگین هستند، مقامات نظامی این کشور که به جناح تندرو موسوم به "بازها" گرایش دارند، چین را در درازمدت یک تهدید نظامی تلقی می کنند و رئیس جمهور را در این زمینه تحت فشار می گذارند.

در همین حال، به گفته آدام بروکس، گزارشگر بی بی سی که در سفر رئیس جمهور ایالات متحده حضور دارد، جنبش مسیحیان انجیلی امریکا از آقای بوش خواسته است که بر سر مسئله حقوق بشر و آزادی مذهبی، به چین فشار بیاورد.

آقای بوش پیشتر در سخنانی که در جریان سفر خود به جاپان بیان کرد از چین خواست تا آزادی های سیاسی بیشتری را تامین کند و به تایوان، که پکن آن را استانی جداشده از خاک خود می داند، به عنوان نمونه جامعه ای اشاره کرد که با موفقیت از سرکوبگری به دموکراسی رسیده است.

اما یکی از سخنگویان دولت چین در پکن گفت که چینی ها از همه وجوه دموکراسی و آزادی قانونمند بهره می برند.

آقای بوش که همسرش، لورا را در این سفر به همراه دارد در کلیسای گانگواشی، یکی از پنج کلیسای پروتستان پکن که مورد پذیرش رسمی دولت چین است، حضور یافت.

مایک گرین، مدیر امور آسیایی شورای امنیت ملی امریکا قبل از حضور بوش در این کلیسا گفته بود که رئیس جمهور صرفا بخاطر ادای مراسم روز یکشنبه در کلیسا حضور نمی یابد بلکه "مهم است که دنیا و مردم چین ببینند که نمود مذهبی، چیز مطلوبی برای یک جامعه سالم و کامل است."

آقای بوش همچنین تلاش دارد تا آقای هو را قانع کند که چین برای تعدیل نابرابری شدید تراز تجاری دو کشور، طیارات و کامپیوترهای بیشتری از امریکا خریداری کند و به تولید نسخه های بدلی کالاها که به گفته شرکتهای امریکایی میلیاردها دالر ارزش دارند، خاتمه دهد.

آقای گرین، تصمیم دولت چین را برای خریداری طیاراتی بوئینگ ۷۳۷ در آستانه این گفتگوها، موضوعی "بسیار با اهمیت" دانست.

او به خبرنگارانی که همراه با آقای بوش به سفر چین آمده اند گفت: "فکر می کنم این اتفاق شاهدی بر این نکته است که روش ما در قبال چین، به نتایج واقعی می رسد."

رییس جمهور امریکا روز شنبه در نطق هفتگی خود گفت که "در انتظار بحثی صریح و بی پرده با آقای هو درباره نیاز ما به یافتن راه حلی برای اختلافات تجاری مان با چین هستم."

آقای بوش در سفر خود به کشورهای شرق آسیا، از جاپان و مغولستان نیز بازدید خواهد کرد.

# دومین دور از انتخابات پارلمانی در مصر

مردم مصر دیروز، ۲۰ نوامبر، در دومین دور از انتخابات پارلمانی سه مرحله ای این کشور به پای صندوق های رای رفته اند.

به گفته تحلیلگران، این انتخابات، شاخصی از دامنه اصلاحات سیاسی در این کشور تلقی می شود.

در سه مرحله این انتخابات بیش از پنج هزار نامزد برای راه یافتن به "مجلس مردم" رقابت می کنند.

در دور اول این انتخابات، حزب حاکم دموکراتیک ملی به رهبری حسنی مبارک، رییس جمهوری مصر، بیشتر کرسی ها را از آن خود کرد.

اما اخوان المسلمین که گروهی اسلامی و مخالف است، موفق تر از آنچه پیشبینی می شد، عمل کرد.

فعالیت اخوان المسلمین در مصر ممنوع است اما وجود آن تحمل می شود. از همین رو، اعضای این گروه در قالب کاندیداهای مستقل در انتخابات پارلمانی شرکت می کنند.

خبرنگار بی بی سی در قاهره می گوید: "اکنون انتقاد صریح از دولت مصر تحمل می شود و اینگونه انتقادها در حال افزایش است اما قدرت اصلی و نهایی همچنان در دست رییس جمهور و حزب حاکم است."

طبق قانون اساسی کنونی کشور مصر که نسخه اولیه آن در آغاز دهه هفتاد میلادی تدوین شده، مجلس الشعب یا "مجلس مردم" برای دوره های چهارساله و با رای مستقیم شهروندان تشکیل می شود. تعداد نمایندگان این مجلس در حال حاضر ۴۵۴ نفر است که به جز ده نفر همگی انتخابی هستند.

انتخابات پارلمانی مصر در ۲۲۲ حوزه انتخابیه انجام می شود که دو نماینده از هر حوزه به مجلس راه می یابند. ده نماینده دیگر مستقیما توسط رییس جمهور انتخاب می شوند.

به جز مجلس الشعب که بخش تماماً انتخابی پارلمان مصر است، ۲۶۶ نماینده نیز در مجلس "شورا" حضور دارند که تنها بخشی از نمایندگان آن انتخابی هستند. مجلس "شورا" در سال ۱۹۸۰ به نهادهای سیاسی مصر افزوده شد. تعداد ۱۷۴ نماینده این مجلس با رای مستقیم و توسط رییس جمهور انتخاب می شوند.

مرحله اول انتخابات پارلمانی مصر روز نهم نوامبر برگزار شد و سومین و آخرین دور آن روز اول دسامبر برگزار می شود.

انتخابات پارلمانی در پی انتخابات ریاست جمهوری در ماه سپتامبر سال جاری برگزار می شود که در آن، حسنی مبارک توانست با کسب اکثریت بزرگی از آرا برای پنجمین بار به این مقام انتخاب شود.

در پی اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری، گروه های مخالف، دولت را به تقلب در انتخابات متهم کردند و مشروعیت نتیجه اعلام شده را زیر سئوال بردند.

جمعیت مصر به ۷۲ میلیون نفر و شمار واجدان حق رای به حدود ۳۲ میلیون نفر می رسد اما در انتخابات ریاست جمهوری، تنها ۲۳ درصد از آنان در رای گیری شرکت کردند.

# په کندهار کې د وسلوکشف او نیول

د کندهار ولایت د امنیه قوماندانی پولیسو تیره ورځ د ارغنداب د ولسوالۍ د ناګهارن په کلي کې د وسلو یوه زیرمه کشف او ترلاسه کړه پدې زیرمه کې دوه ثقیلی ماشیندارۍ، دری میله کلاشینکوفونه، د ماین د چاودلو دری دستګاوری او نور ډول، ډول مهمات شامل دي ددې ولایت د امنیي قوماندانۍ د جنایي جرمونو سره د مبارزې آمر سید عبد الغفار وویل چې د یادو شوو وسلو سره یې یو تن نیولی دی چې د پولیسو تر څارنې لاندې او پوښتنې تری روانی دی.

# د مخدره توکو د اومه موادو نیول

د تورخم- جلال اباد په لویه لار د بتی کوټ ولسوالۍ په سیمه کې د ننګرهار د امنیه قوماندانۍ امنیتي پولیسو په مخدره توکو کې کارېدونکي اومه مواد نیولي دي چې یکې تیزاب، کاربن او نور شامل دي د ننګرهار امنیه قوماندانۍ ویاند سید غفور پرون وویل د تورخم جلال اباد د لویې لارې پر سر د باریک آب د پل تر خنګ په یو موټر کې شل بوشکی د هیروئینو د جوړولو تیزاب، اته بوری کاربن او شپږ ویشت بوری سپین رنګې مواد چې له دوی څخه د هیروئینو د پودرو په جوړښت کې استفاده کیږي ټیول شي.

ERADA Daily

ارداده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

ارداده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجینیر محمد جمیل "امیری" و سبحان الله "داودزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor:Suhrab Didar ( Mobil phone :070222726)
eradadaily@hotmail.com
Engineerjamil_amiry@yahoo.com